

ชื่อเรื่อง	การพัฒนาการท่องเที่ยวแบบยั่งยืนของแหล่งท่องเที่ยวในกลุ่มสนุก (สกลนคร นครพนม มุกดาหาร และกาฬสินธุ์)
ผู้วิจัย	นายธีระ ชีวะเกรียงไกร
กรรมการควบคุม	ร.ต.อ.ดร.วิเชียร ดันศิริคงคล และอาจารย์ ดร.พิศาล มุกดารัตน์
ปริญญา	ร.ป.ม. สาขาวิชา นโยบายสาธารณะ
มหาวิทยาลัย	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ปีที่พิมพ์ 2551

บทคัดย่อ

กลุ่มสนุก เป็นการรวมกลุ่มกันของ 4 จังหวัดอีสานตอนบน ตามนโยบายของกระทรวงการท่องเที่ยวและการกีฬา ซึ่งประกอบด้วย จังหวัดสกลนคร นครพนม มุกดาหาร และกาฬสินธุ์ เพื่อร่วมกันสร้างศักยภาพการท่องเที่ยวให้กับกลุ่มและภูมิภาค และเพื่อตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยว โดยมีนโยบายการดำเนินการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนภายใต้บริบทของชุมชนและพื้นที่ และเน้นการมีส่วนร่วมของชุมชนเป็นสำคัญ การศึกษาครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาปัญหาของการดำเนินงานการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนของแหล่งท่องเที่ยวในกลุ่มสนุก และเพื่อศึกษาและเปรียบเทียบปัจจัยบางประการที่มีความสำคัญของนักท่องเที่ยวต่อการมาแหล่งท่องเที่ยวในกลุ่มสนุก ที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา และระดับรายได้ต่างกัน และเสนอแนวทางการแก้ไขการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวที่ยั่งยืนของกลุ่มสนุก กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ หน่วยงานภาคเอกชน ที่อยู่ในจังหวัด สกลนคร นครพนม มุกดาหาร และกาฬสินธุ์ จำนวน 263 คน ประกอบด้วย ผู้ประกอบการของ โรงแรม และร้านอาหาร จำนวน 108 คน มัคคุเทศก์ จำนวน 52 คน และกลุ่มสตรีแม่บ้าน จำนวน 103 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มแบบเจาะจง และนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดสกลนคร นครพนม มุกดาหาร และกาฬสินธุ์ ในเดือนมิถุนายน พ.ศ. 2550 จำนวน 380 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบโควตา และการสุ่มแบบบังเอิญ เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถาม 2 ฉบับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน t-test และ F-test (One-way ANOVA)

ผลการวิจัยปรากฏดังนี้

1. ปัญหาของการดำเนินงานการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนของแหล่งท่องเที่ยวในกลุ่มสนุก ทั้งโดยรวม และเป็นรายด้านทุกด้าน อยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับค่าเฉลี่ยรายด้านจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากร ด้านการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ด้านการมีส่วนร่วม ด้านกระบวนการจัดการ และด้านผลประโยชน์ของผู้ประกอบการ ตามลำดับ

2. นักท่องเที่ยวที่มีปัจจัยที่มีความสำคัญต่อการมาแหล่งท่องเที่ยวในกลุ่มสนุก โดยรวม และรายด้าน อยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยรายด้านจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านสินค้าและบริการ ด้านบุคลากร ด้านลักษณะทางกายภาพ ด้านราคา ด้านสถานที่/ทำเลที่ตั้ง ด้านกระบวนการ และด้านการส่งเสริมการตลาด ตามลำดับ

3. นักท่องเที่ยวที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา และรายได้ต่างกัน มีปัจจัยที่มีความสำคัญต่อการเดินทางมาท่องเที่ยวในกลุ่มสนุกไม่แตกต่างกัน ($p > .05$)

4. แนวทางการแก้ไขการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวที่ยั่งยืนของกลุ่มสนุก ได้แก่ ควรมีการประชาสัมพันธ์การมาท่องเที่ยวให้ทั่วถึงและน่าสนใจ ควรส่งเสริมให้มีการท่องเที่ยวเชิงนิเวศอย่างยั่งยืน ควรส่งเสริมให้เยาวชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการท่องเที่ยวให้มากยิ่งขึ้น ควรมีการทำงานโดยร่วมมือกันอย่างใกล้ชิดระหว่างรัฐ เอกชน และบุคลากรในท้องถิ่น ควรมีสถานที่บริการให้เพียงพอ ตลอดจนควบคุมราคาสินค้าและบริการให้เป็นธรรม

โดยสรุป ปัญหาของการดำเนินการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนของแหล่งท่องเที่ยวในกลุ่มสนุก อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งข้อเสนอแนะที่ได้นี้เป็นประโยชน์สำหรับหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชนในการหาแนวทางแก้ไขปัญหาลดน้อยลง เพื่อเป็นการยกระดับคุณภาพการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนของแหล่งท่องเที่ยวในกลุ่มสนุกให้สูงขึ้นต่อไป

TITLE Development of Sustainable Tourism of Tourist Attractions in the
Sanook Group (Sakon Nakhon Nakhon Phanom Mukdahan and Kalasin)
AUTHOR Mr. Theera Khraiangkhrai
ADVISORS Pol.Capt.Dr.Wichian Tansirikonkol and Dr.Pisarn Mukdarassamee
DEGREE M.P.A. **MAJOR** Public Policy
UNIVERSITY Mahasarakham University **YEAR** 2008

ABSTRACT

According to the policy of the Ministry of Tourism and Sports, the Sanook group consists of four Northeastern provinces: Sakon Nakhon, Nakhon Phanom, Mukdahan, and Kalasin. The establishment of such group is twofold. First, it builds tourism potentials of the group in this region. Secondly, it responds to the needs of tourists. The policy pertaining to sustainable tourism is operated under the contexts of communities and areas with a major emphasis on community participation. The purposes of this study were to investigate problems concerning the operation of sustainable tourism of the Sanook group; compare some factors contributing to tourists coming in the Sanook group, including sex, age, educational level, and the income level; and to suggest ways to solve the problems and to develop sustainable tourism of the Sanook group. The sample included 263 persons, selected by the purposive sampling technique, consisted of 108 restaurant owners, 52 tour guides, and 103 housewives. In addition, the sample, selected through the quota sampling and accidental sampling techniques, comprised of 380 Thai tourists from Sakon Nakhon, Nakhon Phanom, Mukdahan, and Kalasin who toured in June 2007. The data were obtained by the uses of two sets of questionnaire. Statistics employed for analyses of the data included percentage, mean, standard deviation, t-test, and F-test (One-way ANOVA).

The major results of the study revealed the following:

1. The problems concerning sustainable tourism operation in the Sanook as a whole and in each area were at a medium level with the means from the most to the least including natural resource conservation, environmental conservation, participation, management procedures, and benefits of the entrepreneurs respectively.

2. The tourists showed factors important to visit the Sanook group as a whole and in each area at a high level with the first three highest means including products and services, personnel, physical evidence, price, place, process, and promotion respectively.

3. The tourists with different sexes, ages, educational levels, and income levels did not indicate factors important to visit the Sanook group differently ($p > .05$).

4. Guidelines for developing sustainable tourism of the Sanook group included: widely and interestingly public advertisement and information, sustainable eco-tourism, young teenagers' participation in tourism management, close cooperation among government sector, private sector and related local persons, adequate service places, and reasonable prices of souvenirs.

In conclusion, the problems dealing with sustainable tourism operation of the tourist attractions in the Sanook group are at the medium level. This information is useful and valuable for government and private sectors in finding ways to decrease the problems and promote the quality of sustainable tourism of the tourist attractions in the Sanook group at a higher level.

